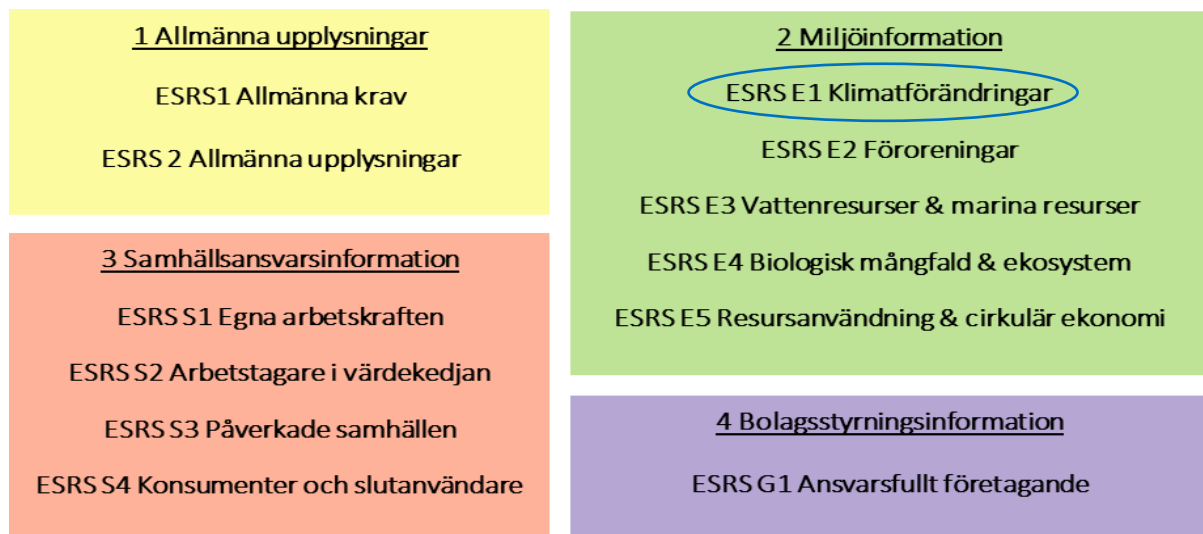

Klimatförändringar

Denna text är en del av den serie kortare artiklar som HållbarTillväxt AB skapat för att förklara, förenkla och gå igenom de olika stegen som just nu är högst aktuella inom hållbarhetsområdet; **CSRD** och **ESRS**. ESRS utgörs av sammanlagt 12 separata dokument varav 2 avser allmän och övergripande information (ESRS 1 och 2). De resterande 10, så kallade tematiska standarder, behandlar olika hållbarhetsfrågor uppdelade i **miljö**, **samhällsansvar** och **bolagsstyrning** – på engelska Environment, Social and Governance, förkortas **ESG**. Uppfyllnad av de nya kraven i CSRD och rapportering enligt ESRS bygger på involvering av alla funktioner i en verksamhet, även styrelse och ledning. Styrelsen är ytterst ansvarig för hållbarhetsrapporteringen precis som för den finansiella rapporteringen. Likt den finansiella rapporten skall nu även hållbarhetsrapporten granskas av en extern revisor.

När man står i startgroparna för att ta sig an CSRD och dess rapportering ser vi att det första området som majoriteten av bolagen börjar med är hållbarhetsfrågan klimatbegränsningar, under ESRS E1 – *Klimatförändringar*. Detta innebär förenklat att bolagen ska beskriva **hur de och dess verksamhet bidrar till att uppfylla målen i Parisavtalet**. För att kunna göra det på ett strukturerat och spårbart sätt är det centralt att ha tydliga siffror och kontroll på utsläppen i sina värdekedjor, både nedströms som uppströms. Extra viktigt blir det för de många bolag som tillverkar eller säljer produkter där den största klimatpåverkan sker i leverantörs- och/eller kundledet.

Det kan vara en krävande process att rapportera ett bolags klimatavtryck men också en nödvändighet om man vill minska organisationens klimatpåverkan och därigenom nå klimatmålen. Siffrorna blir också spårbara över tid och man får ett kvitto på det egna bolagets arbete med att ha en effektiv klimatstrategi. Hur räknar man då ut ett bolags klimatpåverkan? GHG-protokollet, som lanserades i slutet av -90 talet, är det globala standardramverket för mätning och hantering av växthusgasutsläpp från verksamheter och värdekedjor i privat och offentlig sektor. Som bolag behöver man inte hitta på nya lösningar utan hålla sig till denna väletablerade standard vilket också är ett av kraven i rapporteringen. GHG-protokollet delar in växthusgasutsläpp kopplade till ett bolags klimatavtryck som utsläpp i 3 områden; Scope 1, Scope 2 och Scope 3, vilka förklaras närmare nedan.

Scope 1 – direkta utsläpp

Utsläppen i Scope 1 innefattar direkta utsläpp av bolaget. Hit hör även energi på plats i bolaget som till exempel bränsle, naturgas, utsläpp från fordonsparken (inte enbart bilar), förbränningspannor samt utsläpp från processer och industriell tillverkning i bolaget (kemikalier etc).

Scope 2 – indirekta utsläpp

Utsläppen i Scope 2 utgör en av de största källorna till globala växthusgasutsläpp och står för minst en tredjedel av dem. Därför är det extra viktigt att fokusera på dessa och mäta dem för att få ned avtrycket. I Scope 2 finns utsläpp från inköpt energi tex värme, kyla och el som produceras utanför bolaget men som förbrukas av bolaget.

Scope 3 – indirekta utsläpp från värdekedjan

Scope 3 är det största området och innefattar alla indirekta utsläpp som uppstår i bolagets värdekedja. För att förenkla det en aning: "resultatet av aktiviteter från tillgångar som inte ägs eller kontrolleras av bolaget, men som organisationen indirekt påverkar i sin värdekedja". Beroende på bolagets finansiella transaktioner och verksamhet delas Scope 3-utsläppen upp, både uppströms som nedströms i värdekedjan, i 15 kategorier.

Uppströms utsläpp omfattar de indirekta växthusgasutsläpp inom bolagets värdekedja som är länkade till inköpta eller anskaffade varor och tjänster och som produceras från A till Ö.

Nedströms utsläpp omfattar de indirekta växthusgasutsläppen i bolagets värdekedja av sålda varor och tjänster efter de har lämnat bolagets område eller kontroll.

Rekommendationer från HållbarTillväxt för att uppfylla kraven:

1. Klargör beräkningarna. Var tydliga med hur ni har räknat och beskriv vilka antaganden som har gjorts. Vi ser att de allra flesta bolag inte har tillgång till all data vilket gör att man behöver göra estimat och antaganden istället. Läger ni dessutom till nya utsläppskategorier som har uppkommit är det en rekommendation att även justera bakåt i tiden, för att på så sätt underlätta jämförelser över tid. Spårbarhet och transparens är A och O.

2. Följ GHG-protokollet. Rapportering är resurskrävande men skapa inte egna kategorier, definitioner, lösningar eller avgränsningar utan följ GHG-protokollets standarder. Om inte är det en stor risk att det underminerar trovärdigheten och borgar för onödiga ifrågasättanden. Följ en standardiserad logik och spara alla beräkningar i samma dokument, om möjligt gärna i samma tabell, så det blir lätt att tyda. På så sätt säkrar ni spårbarhet och verifierbarhet.

3. Förtydliga Scope 3. Tydliggör vilka av de 15 kategorier, uppströms som nedströms, inom Scope 3 som är relevanta för just ert bolag och vilka som inte är det. Beskriv och förklara varför ni gjort just den tolkningen. Beskriv också om flera kategorier är relevanta för ert bolag men där ni just nu saknar data och hur ni på sikt ska åtgärda det.

